

Ontwerp-Asbest-verwijderingsbesluit 2001

De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer maakt ingevolge artikel 61, eerste lid, van de Wet milieugevaarlijke stoffen bekend dat gedurende acht weken na dagtekening van deze Staatscourant een ieder schriftelijk zijn zienswijze naar voren kan brengen over onderstaand ontwerp van een algemene maatregel van bestuur. Adres: Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, CDJZ/afdeling Wetgeving (IPC 115), Postbus 20951, 2500 EZ 's-Gravenhage.

Besluit van _____, houdende regels voor het verwijderen van asbest in het algemeen en uit een bouwwerk in het bijzonder (Asbest-verwijderingsbesluit 2001)

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz. Op de voordracht van Onze Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer van _____, nr. MJZ, Centrale Directie Juridische Zaken, Afdeling Wetgeving, gedaan mede namens Onze Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, J.F. Hoogervorst; Gelet op artikel 7 van richtlijn nr. 87/217/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 19 maart 1987, inzake voorkoming en vermindering van verontreiniging van het milieu door asbest (PbEG L 85) en op de artikelen 24, 35, vierde lid, en 39, derde lid, van de Wet milieugevaarlijke stoffen en op de artikelen 8, achtste lid, juncto 8, tweede lid, onderdelen d en h, 110, en 120 van de Woningwet; De Raad van State gehoord (advies van _____); Gezien het nader rapport van Onze Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer van _____, nr. MJZ _____, Centrale Directie Juridische Zaken, Afdeling Wetgeving, uitgebracht in overeenstemming met Onze Minister

van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, J.F. Hoogervorst;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Paragraaf 1. Algemene bepalingen

Artikel 1 Begripsbepalingen

1. In dit besluit en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- a. *asbest*: de vezelachtige silicaten actinoliet (Cas-nummer 77536-66-4), amosiet (Cas-nummer 12172-73-5), anthofylliet (Cas-nummer 77536-67-5), chrysotiel (Cas-nummer 12001-29-5), crocidoliet (Cas-nummer 12001-28-4) en tremoliet (Cas-nummer 77536-68-6);
- b. *certificatie-instelling*: een door Onze Minister aangewezen instelling die door de Raad voor Accreditatie is geaccrediteerd op het gebied van het verwijderen onderscheidenlijk het inventariseren van asbest;
- c. *erkend asbestverwijderingsbedrijf*: een bedrijf dat is gecertificeerd door een certificatie-instelling en dat een door Onze Minister aangewezen merkteken mag voeren;
- d. *erkend asbestinventarisatiebedrijf*: een bedrijf dat is gecertificeerd door een certificatie-instelling en dat een door Onze Minister aangewezen merkteken mag voeren;
- e. *asbestinventarisatierapport*: schriftelijke rapportage omtrent de aanwezigheid van asbest, alsmede omtrent aard, plaats en omvang van het aanwezige asbest;
- f. *Onze Minister*: Onze Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer.

2. In dit besluit en de daarop berustende bepalingen wordt onder asbest tevens verstaan producten, materialen en afval, waar de vezelachtige silicaten, bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, in voorkomen.

Artikel 2 Certificatie-instelling

1. Bij ministeriële regeling worden voorschriften gegeven omtrent het door Onze Minister aanwijzen van een certificatie-instelling, alsmede

omtrent het intrekken van zodanige aanwijzing.

2. Een door Onze Minister aangewezen certificatie-instelling is bevoegd:

- a. aan een asbestinventarisatiebedrijf toestemming te verlenen voor het voeren van het door Onze Minister aangewezen merkteken dat betrekking heeft op het inventariseren van asbest of
- b. aan een asbestverwijderingsbedrijf toestemming te verlenen voor het voeren van het door Onze Minister aangewezen merkteken dat betrekking heeft op het verwijderen van asbest.

3. Bij ministeriële regeling worden nadere voorschriften gegeven omtrent het verlenen van toestemming voor het voeren van een door Onze Minister aangewezen merkteken.

4. Bij ministeriële regeling kan worden bepaald in welke gevallen de bevoegdheid voor het verlenen van toestemming voor het voeren van het door Onze Minister aangewezen merkteken dat betrekking heeft op het inventariseren van asbest niet geldt.

5. Een door Onze Minister aangewezen certificatie-instelling kan de verleende toestemming voor het voeren van het door Onze Minister aangewezen merkteken opschorten of intrekken, indien het erkende asbestinventarisatie- of asbestverwijderingsbedrijf in strijd handelt met de voor dat bedrijf geldende, bij ministeriële regeling gegeven voorschriften.

6. Bij ministeriële regeling kunnen voorschriften worden gegeven omtrent de toepassing van de bevoegdheid van een certificatie-instelling tot het opschorten of het intrekken van de toestemming voor het voeren van een door Onze Minister aangewezen merkteken.

Artikel 3 Inschakeling asbestinventarisatiebedrijf

1. Het is verboden een bij ministeriële regeling aangegeven handeling te verrichten zonder dat een erkend asbestinventarisatiebedrijf een asbestinventarisatierapport heeft opgesteld. Tot zodanige handelingen behoren in elk geval:

a. het verwijderen van asbest;
b. het slopen, vernieuwen of veranderen van een werk of een bouwwerk;
c. het uit elkaar nemen van een product, materiaal of samenstel van materialen, anders dan een werk of een bouwwerk;
d. het afgraven of het verzetten van grond en
e. het inzamelen, opslaan, sorteren, be- of verwerken van bouw- of sloopafval, puin of puingranulaat.
Bij de regeling kunnen omtrent de handelingen nadere voorschriften worden gesteld.

2. Bij ministeriële regeling worden nadere voorschriften gegeven omtrent de te verrichten asbestinventarisatie, alsmede omtrent de inrichting van het asbestinventarisatie rapport.

3. Bij ministeriële regeling kan worden bepaald in welke gevallen de asbestinventarisatie mag plaatsvinden door een ander dan een erkend asbestinventarisatiebedrijf of geen asbestinventarisatie is vereist, alsmede welke voorschriften in zodanig geval ten minste in acht worden genomen.

Artikel 4 Inschakeling asbestverwijderingsbedrijf

1. Het is verboden asbest te verwijderen of te laten verwijderen door een niet-erkend asbestverwijderingsbedrijf.

2. Bij ministeriële regeling wordt bepaald in welke gevallen asbest mag worden verwijderd door een niet-erkend asbestverwijderingsbedrijf, alsmede welke voorschriften in zodanig geval ten minste in acht worden genomen.

3. De eigenaar van het asbest of degene die daartoe uit anderen hoofde bevoegd is, verstrekt, voordat met de asbestverwijderingswerkzaamheden wordt begonnen, een afschrift van het asbestinventarisatie rapport aan degene die de asbestverwijderingswerkzaamheden uitvoert.

4. Indien het verwijderen van asbest plaatsvindt in het kader van het slopen of het vernieuwen of veranderen van een werk of bouwwerk of een gedeelte daarvan, verstrekt de eigenaar van dat werk of dat bouwwerk of degene die daartoe uit anderen hoofde bevoegd is, voordat met die werkzaamheden wordt begonnen, tevens een afschrift van het asbestinventarisatie rapport aan degene die de sloop-, vernieuwings- of veranderingswerkzaamheden, anders dan het verwijderen van asbest, uitvoert.

Artikel 5 Asbestverwijdering

1. Het is degene die een handeling als bedoeld in artikel 3, eerste lid, verricht, verboden met die handeling te beginnen, indien hij niet beschikt over een afschrift van het asbestinventarisatie rapport.

2. Het eerste lid geldt niet in een geval ten aanzien waarvan bij ministeriële regeling is aangegeven dat geen asbestinventarisatie rapport is vereist, voorzover in die regeling niet anders is bepaald.

3. Indien in het kader van het verrichten van een handeling als bedoeld in artikel 3, eerste lid, asbest wordt verwijderd, wordt, overeenkomstig bij ministeriële regeling gegeven voorschriften, eerst het asbest verwijderd voordat de overige, met die handeling samenhangende werkzaamheden worden uitgevoerd.

4. Bij het verwijderen van asbest worden de beste bestaande technieken toegepast om verontreiniging van het milieu met asbest te voorkomen.

5. Bij ministeriële regeling kunnen nadere voorschriften worden gegeven omtrent de beste bestaande technieken voor het verwijderen van asbest.

6. In afwijking van het vierde en het vijfde lid, kunnen, met het oog op het voorkomen van verontreiniging van het milieu met asbest, bij ministeriële regeling voorschriften worden gegeven omtrent de wijze waarop asbest wordt verwijderd.

Artikel 6 Bewerken en behandelen van verwijderd asbest

1. Het is verboden verwijderd asbest of met asbest verontreinigd afval te bewerken.

2. Bij ministeriële regeling kunnen gevallen worden aangegeven waarvoor het verbod om verwijderd asbest te bewerken niet geldt, alsmede welke voorschriften in zo'n geval ten minste in acht worden genomen.

3. Verwijderd asbest of met asbest verontreinigd afval wordt onmiddellijk, gescheiden van ander materiaal, verzameld en verpakt in afgesloten niet-luchtdoorlatend verpakkingsmateriaal.

4. Niet-luchtdoorlatend verpakkingsmateriaal, waarin verwijderd asbest of met asbest verontreinigd afval is verpakt, wordt onmiddellijk opgeslagen in een afgesloten container of in een afgesloten gebouw of gedeelte van zodanig gebouw.

5. Niet-luchtdoorlatend verpakkingsmateriaal of een container, waarin verwijderd asbest of met asbest verontreinigd afval is verpakt respectievelijk is opgeslagen:

a. is op duidelijke wijze voorzien van de aanduidingen die zijn voorgeschreven op grond van het Warenwetbesluit asbest en

b. wordt zodanig afgevoerd dat verontreiniging van het milieu met asbest wordt voorkomen.

6. Opgeslagen verwijderd asbest of opgeslagen met asbest verontreinigd afval wordt door het erkende asbestverwijderingsbedrijf dat of door degene die de verwijderingswerkzaamheden heeft uitgevoerd, binnen redelijke termijn afgevoerd overeenkomstig bij ministeriële regeling gegeven voorschriften.

7. Bij ministeriële regeling kunnen gevallen worden aangegeven waarvoor het derde tot en met het vijfde lid niet geldt. Bij zodanig geval kunnen voorschriften worden gegeven die ten minste in acht worden genomen.

Paragraaf 2. Bijzondere bepalingen met betrekking tot bouwwerken

Artikel 7 Sloopvergunning

1. Indien uit het asbestinventarisatie rapport of uit anderen hoofde blijkt dat zich in een te slopen bouwwerk of in een te slopen gedeelte van een bouwwerk asbest bevindt, is het verboden dat bouwwerk of dat gedeelte van het bouwwerk te slopen zonder of in afwijking van een schriftelijke vergunning van burgemeester en wethouders (sloopvergunning).

2. Indien het slopen uitsluitend betrekking heeft op het verwijderen van asbest uit een bouwwerk, beslissen burgemeester en wethouders binnen twee weken omtrent de desbetreffende aanvraag.

3. In afwijking van het eerste lid, is geen sloopvergunning vereist, indien de activiteit, waar de aanvraag om sloopvergunning op betrekking heeft, een bij ministeriële regeling aangegeven activiteit is.

4. Bij een aanvraag om sloopvergunning wordt het asbestinventarisatie rapport overgelegd dat betrekking heeft op het te slopen bouwwerk of het te slopen gedeelte van het bouwwerk.

5. Het overleggen van een asbestinventarisatie rapport geldt niet in bij ministeriële regeling aangegeven gevallen. Bij die regeling worden ten

aanzien van die gevallen voorschriften gegeven die in zodanig geval ten minste in acht worden genomen.

Paragraaf 3. Strafbepalingen

Artikel 8

1. Overtreding van een bij of krachtens de artikelen 2 tot en met 6, voorzover die overtreding is begaan in het kader van een handeling met betrekking tot een bouwwerk, is een strafbaar feit als bedoeld in artikel 110, tweede lid, van de Woningwet.
2. Overtreding van artikel 7, eerste en vierde lid, is een strafbaar feit als bedoeld in artikel 110, eerste lid, van de Woningwet.

Paragraaf 4. Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 9 Intrekking voorschriften omtrent asbestverwijdering

Het Asbest-verwijderingsbesluit wordt ingetrokken.

Artikel 10 Inwerkingtreding

1. Dit besluit treedt in werking met ingang van een bij koninklijk besluit vast te stellen tijdstip.
2. Gedurende ten hoogste dertien weken na de datum van inwerkingtreding van dit besluit zijn de krachtens het Asbest-verwijderingsbesluit als deskundig asbestinventarisatie- of asbestverwijderingsbedrijf aangemerkte bedrijven erkende asbestinventarisatie- of asbestverwijderingsbedrijven in de zin van dit besluit.
3. Een aanvraag om sloopvergunning ingediend vóór de inwerkingtreding van dit besluit, alsmede enig bezwaar of beroep, ingesteld tegen een beslissing omtrent zodanige aanvraag, wordt afgedaan overeenkomstig de terzake geldende voorschriften van de gemeentelijke bouwverordening of van het Asbest-verwijderingsbesluit, indien die verordening nog niet in overeenstemming is gebracht met dat besluit, zoals die voorschriften luiden op de dag vóór de inwerkingtreding van dit besluit.

Artikel 11 Citeertitel

Dit besluit wordt aangehaald als: Asbest-verwijderingsbesluit 2001.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toe-

lichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

*De Minister van Volkshuisvesting,
Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,*
...

*De Minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,*
...

*De Staatssecretaris van Sociale
Zaken en Werkgelegenheid,*
...

Nota van toelichting

I. Algemeen

1. Inleiding

Het onderhavige besluit strekt tot vervanging van het Asbest-verwijderingsbesluit dat sinds 1993 van kracht is. Dat besluit was met name gericht op het verwijderen van asbest uit bouwwerken en uit objecten. Met de voorschriften van laatstgenoemd besluit, voorzover die betrekking hadden op bouwwerken, dienden de gemeentelijke bouwverordeningen in overeenstemming te worden gebracht voordat die voorschriften konden worden opgelegd. Sinds de inwerkingtreding van de Wet tot wijziging van de Woningwet (vergunningvrije bouwwerken en beschermde stads- en dorpsgezichten) werken die voorschriften echter rechtstreeks totdat de bouwverordeningen met die voorschriften in overeenstemming zijn gebracht. Dit was met name van belang voor die gemeenten die op 1 januari 1999 hun bouwverordening nog niet met die voorschriften in overeenstemming hadden gebracht. Deze rechtstreekse werking geldt ook voor het onderhavige besluit.

Asbest is de verzamelnaam voor een groep van in de natuur voorkomende fijne anorganische vezels (minerale silicaten). Op grond van eigenschappen als thermische stabiliteit, grote chemische resistentie, isolerend karakter en grote treksterkte kent asbest van oudsher vele toepassingen. Tussen omstreeks 1940 en 1993 is tachtig procent van alle asbest in Nederland toegepast in de bouw. Zo is asbest toegepast voor versterking in producten als asbestcement, vloerbedekking, katten, betonlijmen, verven en dakbedekkingsbitumen. Het is bovendien veel gebruikt voor brandisolatie en ter bescherming tegen hitte, met name in de vorm van asbestspuitlagen.

De bouwwerken, waarin asbest of asbesthoudende producten aanwezig zijn, zullen in de toekomst steeds meer voor sloop in aanmerking komen.

Hoewel de verspreiding van asbestvezels die bij het slopen van een bouwwerk waarin asbest is verwerkt, optreedt, een tijdelijk karakter lijkt te hebben, blijft de verspreiding niet beperkt tot de duur van de sloopwerkzaamheden, maar zal ook daarna voortduren. Immers, de in de lucht vrijgekomen asbestvezels kunnen zich als gevolg van bijvoorbeeld opwaaien steeds opnieuw verspreiden (reëmissie). Gezien het risico van emissie van asbestvezels in het milieu en omdat de mate van verspreiding van de asbestvezels sterk afhangt van de zorgvuldigheid waarmee asbest wordt verwijderd, al dan niet in het kader van sloop, is het van groot belang dat asbest niet ongecontroleerd wordt verwijderd. Daarom is in het onderhavige besluit als uitgangspunt genomen dat het inventariseren en verwijderen van asbest moet plaatsvinden door erkende bedrijven.

Daarnaast is asbest veelvuldig toegepast in apparaten, transportmiddelen, constructies en installaties. Hierbij kan worden gedacht aan personenauto's, vrachtwagens, treinstellen, wegen en liftinstallaties. Voorts wordt asbest regelmatig aangetroffen in de bodem, afgegraven grond, opgeslagen puin en in puingranulaat.

De toepassing van asbest en het verwijderen van toegepast asbest brengen grote risico's met zich, in het bijzonder voor mens en milieu. De gevaren van asbest worden sinds 1970 steeds meer onderkend, vooral als gevolg van een betere kennis door onderzoek naar de effecten van asbest. In dit verband wordt verwezen naar het zogenoemde basisdocument over asbest (ISBN 90 346 2179 0). Dit document bevat een advies van de Gezondheidsraad en het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu. Hieruit kan worden afgeleid dat inademing van asbestvezels kanker kan veroorzaken. Het aangeven van een grens aan de blootstelling aan asbest via de lucht, waaronder mens en milieu geen risico meer lopen, blijkt evenwel niet mogelijk te zijn.

Het milieubeleid ten aanzien van asbest is neergelegd in het kabinets-

standpunt 'Asbest in het milieu' (Kamerstukken II 1990/91, 21 137, nr. 69).

Op grond van de Arbeidsomstandighedenwet geldt bovendien een verbod op het be- en verwerken van asbest en op het in handelsvoorraden voorhanden hebben en het aan derden ter beschikking stellen van asbesthoudende producten. Dit verbod heeft ook gevolgen gehad voor het gebruik van asbesthoudende producten door consumenten.

Per 1 september 1998 is de Regeling Bouwbesluit materialen 1998 van kracht geworden. Deze regeling maakt de toepassing van asbest in bouwwerken door particulieren feitelijk onmogelijk.

Onder asbest wordt in dit besluit tevens een asbestbevattend product en materiaal verstaan, alsmede asbestbevattend afval. Dit betekent onder meer dat ook stukjes asbestbevattend materiaal onder het begrip 'asbest' vallen.

2. Strekking en achtergrond van het besluit

Het onderhavige besluit geeft voorschriften voor de wijze waarop asbest moet worden verwijderd, alsmede op welke wijze asbest moet worden geïnventariseerd voordat handelingen worden verricht, waarbij mogelijk asbest in het geding is. Deze voorschriften zijn niet alleen van toepassing op bouwwerken, maar op alle situaties waarin asbest (mogelijk) aanwezig is en het voornemen bestaat dat asbest te verwijderen. Dit betekent dat het besluit ook van toepassing is op calamiteiten, zoals brand of storm, waarbij asbest in het milieu is vrijgekomen en moet worden verwijderd.

De voorschriften zijn zodanig dat geen ongecontroleerde emissie van asbestvezels kan optreden en geen noemenswaardige milieuverontreiniging door asbestvezels wordt veroorzaakt, ongeacht of de verwijdering plaatsvindt in een milieuvergunningplichtige inrichting of daarbuiten. Aldus wordt het tweede onderdeel van artikel 7 van Richtlijn nr. 87/217/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 19 maart 1987 inzake voorkoming en vermindering van verontreiniging van het milieu door asbest (PbEG L 85) opnieuw naar nationaal recht omge-

zet. In deze richtlijn zijn maatregelen opgenomen om de emissie van asbest in de lucht, lozingen van asbest in het aquatische milieu en emissie van asbesthoudende afvalstoffen zoveel mogelijk aan de bron te verminderen en te voorkomen. Het tweede onderdeel van artikel 7 van deze richtlijn heeft betrekking op de sloop van asbestbevattende gebouwen, constructies en installaties en het verwijderen van asbest of asbestbevattende onderdelen daaruit. Het onderhavige besluit strekt met name tot omzetting naar nationaal recht van laatstgenoemd artikelonderdeel van die richtlijn.

In de artikelsgewijze toelichting van de memorie van toelichting, behorende bij de herziening van de Woningwet (Kamerstukken II 1986/87, 20 066, nr. 3) is ten aanzien van artikel 8, achtste lid, van de Woningwet opgemerkt dat van de in dit lid gegeven bevoegdheid slechts in uiterste noodzaak gebruik zal worden gemaakt. Daar het hier een verplichte omzetting naar nationaal recht van een EG-richtlijn betreft, kan van een dergelijke situatie worden gesproken. Bovendien is het wenselijk dat bij de omzetting naar nationaal recht van EG-richtlijnen zoveel mogelijk aansluiting wordt gezocht bij bestaande wet- en regelgeving.

Recentelijk zijn twee rapporten verschenen die de resultaten bevatten van onderzoek naar het functioneren in de praktijk van belangrijke onderdelen van het asbestbeleid. Het betreft het eindrapport van de evaluatie van het milieubeleid voor asbest (Locher milieu en beleid, september 1997) en het eindrapport van het onderzoek naar asbest in puin en puingranulaat (TNO-MEP-R 98/281 juli 1998). De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu-beheer heeft, mede namens de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, op 15 december 1998 beide rapporten en een beleidsreactie daarop aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal gezonden. In de beleidsreactie is aangegeven dat het Asbest-verwijderingsbesluit op diverse punten zal worden gewijzigd. Gelet op het grote aantal wijzigingen is besloten het Asbest-verwijderingsbesluit te vervangen door een nieuw besluit, het onderhavige.

De belangrijkste wijzigingen die ten

opzichte van het oude besluit zijn doorgevoerd, zijn:

- a. verandering van het certificatiesysteem, waardoor de invloed van het Rijk op de certificatie-instellingen en de gecertificeerde bedrijven wordt vergroot, waardoor de kwaliteit van die instellingen en bedrijven beter kan worden gewaarborgd;
  - b. beperking van het aantal uitzonderingen op de asbestinventarisatieplicht om selectieve sloop van asbest beter te waarborgen;
  - c. het bij ministeriële regeling vastleggen van het in bepaalde situaties buiten toepassing verklaren van voorschriften van in het besluit zelf, opdat sneller kan worden ingespeeld op ontwikkelingen in de asbestverwijderingsmarkt;
  - d. vervanging van de verplichting voor particulieren om het verwijderen van bepaalde asbestbevattende materialen uit bouwwerken vooraf aan burgemeester en wethouders te melden door algemene voorschriften;
  - e. uitbreiding van de reikwijdte van het besluit, waardoor alle asbestverwijderingswerkzaamheden onder de werking van het besluit vallen;
  - f. het vervallen van de verplichte melding van de asbestverwijderingswerkzaamheden aan de Arbeidsinspectie door de houder van de sloopvergunning of de opdrachtgever, omdat deze verplichting ingevolge de Arbeidsomstandighedenwet al geldt voor het asbestverwijderingsbedrijf, en
  - g. verzwaring van de strafmaat voor overtredingen van de voorschriften voor het verwijderen van asbest uit bouwwerken, zodat de strafmaat voor overtredingen van de voorschriften voor het verwijderen van asbest uit bouwwerken dezelfde wordt als bij asbestverwijderingswerkzaamheden buiten bouwwerken.
- In het onderhavige besluit is geen aparte regeling voor calamiteiten, zoals brand en storm, waarbij asbest is vrijgekomen, opgenomen. De voorschriften van het besluit zijn immers van toepassing zijn op alle situaties waarin asbest wordt verwijderd.
- Op 23 maart 1999 heeft de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer over de rapporten en de beleidsreactie overleg gevoerd met de Vaste Commissie voor Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

De Commissie stemde op hoofdlijnen in met de beleidsreactie (Kamerstukken II, 1998-1999, 25 834, nr. 10).

Ter voorbereiding op de totstandkoming van het onderhavige besluit is een notitie opgesteld met een overzicht van de voorgenomen wijzigingen ten opzichte van het Asbest-verwijderingsbesluit. Deze notitie is ter commentaar gezonden naar de betrokken brancheverenigingen en andere partijen. Voorts heeft met enkele brancheverenigingen mondeling overleg plaatsgevonden. Uit de ontvangen commentaren bleek dat men kon instemmen met de hoofdlijnen van het onderhavige besluit. De commentaren zijn verwerkt in een herziene versie van de notitie, die ter informatie naar alle betrokken partijen is verzonden.

De voorschriften van het onderhavige besluit zijn gebaseerd op zowel de Wet milieugevaarlijke stoffen als de Woningwet. Dit betekent dat de gemeentelijke bouwverordeningen volgens artikel 8, negende lid, van de Woningwet in overeenstemming moeten worden gebracht met deze voorschriften, voorzover ze betrekking hebben op het verwijderen van asbest uit bouwwerken. Artikel 7 van het onderhavige besluit is echter alleen gebaseerd op de Woningwet, omdat artikel 24 van de Wet milieugevaarlijke stoffen geen grondslag biedt voor de in artikel 7 gegeven voorschriften.

3. Verhouding met andere regelingen

Regeling Bouwbesluit materialen 1998

Op grond van de artikelen 14, eerste lid, 17, eerste lid en 18, eerste lid, van de Woningwet in verbinding met de Regeling Bouwbesluit materialen 1998 kunnen burgemeester en wethouders onder meer de eigenaar van een bouwwerk aanschrijven tot het treffen van voorzieningen indien zij de asbestconcentratie in het bouwwerk te hoog achten. In dat geval bestaat er namelijk gevaar of ernstige hinder als gevolg van blootstelling aan asbest. Deze voorzieningen kunnen bestaan uit verwijdering of afscherming van het aanwezige asbestbevattende materiaal. De aanschrijving moet echter worden beschouwd als een uiterste middel, omdat ervan wordt uitgegaan dat burgemeester en wethouders eerst zullen trachten de te treffen voorzieningen langs vrijwillige weg te laten

realiseren door de eigenaar van het desbetreffende bouwwerk.

Arbeidsomstandighedenbesluit

Hoofdstuk 4, afdeling 5, van het Arbeidsomstandighedenbesluit bevat voorschriften voor werkgevers, werknemers en zelfstandig werkenden ter voorkoming van beroepsmatige blootstelling aan asbest. De drie belangrijkste bepalingen ten aanzien van het slopen van asbest van dit besluit zijn:

- a. het melden van het voornemen om asbest te slopen respectievelijk te verwijderen aan de Arbeidsinspectie door het bedrijf dat de werkzaamheden zal verrichten;
- b. het volgens een vooraf door het bedrijf dat de sloop zal uitvoeren opgesteld werkplan slopen respectievelijk verwijderen van het asbest, en
- c. het verwijderen van asbest in bijvoorbeeld het kader van het slopen van een bouwwerk, waarin zich asbest bevindt, onder permanent toezicht van een speciaal daartoe opgeleid deskundig persoon die in het bezit is van een certificaat van vakbekwaamheid asbest en crocidoliet, dat is afgegeven door de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid of door een door hem aangewezen certificerende instelling.

Wet bodembescherming

De Wet bodembescherming bevat onder meer voorschriften voor bodemonderzoek en het saneren van verontreinigde grond. De voorschriften van het onderhavige besluit zijn aanvullend op de voorschriften van deze wet. Bij of krachtens die wet zijn geen specifieke voorschriften gegeven omtrent het onderzoek naar asbest of het saneren van asbest uit de bodem.

Besluit aanwijzing gevaarlijke afvalstoffen

In het Besluit aanwijzing gevaarlijke afvalstoffen (BAGA) is bepaald dat asbesthoudend afval gevaarlijk afval is, met uitzondering van de volgende categorieën, die als bedrijfsafvalstof worden beschouwd:

1. asbesthoudende afvalstoffen waarin de concentratie asbest kleiner is dan vijf duizend milligram per kilogram;
2. asbesthoudende afvalstoffen waarin de concentratie asbest groter is dan vijf duizend milligram per kilogram, die bestaan uit voorwerpen die in het afvalstadium zijn geraakt, tenzij dit is

geschied voordat zij de gebruiker hebben bereikt.

Daarnaast zijn asbesthoudende afvalstoffen afkomstig uit particuliere huishoudens, die nog niet zijn afgegeven of ingezameld, niet als gevaarlijk maar als huishoudelijk afval aangemerkt.

Het BAGA is nog niet in werking getreden voor de volgende categorieën, die derhalve ook (nog) als bedrijfsafvalstof worden aangemerkt:

1. asbesthoudend bouw- en sloopafval afkomstig van selectieve sloop en
2. asbesthoudende remblokken en koppelingsplaten uit voertuigen.

Regeling aanvulling aanwijzing gevaarlijke afvalstoffen

In de Regeling aanvulling aanwijzing gevaarlijke afvalstoffen is niet-hechtgebonden asbesthoudend isolatiemateriaal dat bestaat uit een losse vezelmassa aangewezen als gevaarlijk afval. Voorbeelden zijn spuitasbest en leidingisolatie.

Volgens het onderhavige besluit, de Wet milieubeheer en de provinciale Milieuverordening moet asbesthoudend afval, ongeacht de status (gevaarlijk, bedrijfs- of huishoudelijk), altijd worden verpakt en gescheiden van andere afvalstoffen worden opgeslagen en afgevoerd naar een daartoe ingerichte stortplaats die beschikt over een vergunning voor de acceptatie van de betreffende categorie asbesthoudend afval.

EG-verordening overbrenging van afvalstoffen

In de EG-verordening overbrenging van afvalstoffen staat dat voor de uitvoer van asbesthoudend afval vooraf kennisgeving aan en toestemming van de bevoegde autoriteit vereist is.

Asbesthoudende producten en materialen worden in Nederland altijd als afvalstof beschouwd, omdat toepassing en hergebruik in Nederland verboden is. Asbesthoudende afvalstoffen kunnen derhalve niet als product worden uitgevoerd.

Stortbesluit bodembescherming

In het Stortbesluit bodembescherming is aan het tot vergunningverlening bevoegde gezag opgelegd voorschriften te verbinden aan een vergunning die aan een stortplaatsbeheerder wordt verleend. Deze voorschriften betreffen de verplichting dat asbesthoudende afvalstoffen:

a. zodanig worden gestort dat asbestvezels of asbeststof niet kunnen respectievelijk kan vrijkomen;
b. zodanig worden behandeld, verpakt of afgedekt dat er geen asbestvezels of asbeststof in het milieu terecht kunnen respectievelijk kan komen, en
c. door het treffen van voorzieningen niet met andere afvalstoffen vermengd kunnen geraken.

Besluit stortverbod afvalstoffen

Het Besluit stortverbod afvalstoffen bevat een verbod voor het storten van asbesthoudend afval. Dit verbod zal in werking treden zodra er voldoende betaalbare alternatieve verwerkingstechnieken voor asbesthoudend afval zijn waarbij de asbestvezels worden vernietigd.

Wet Vervoer Gevaarlijke Stoffen en het Reglement vervoer over land van gevaarlijke stoffen

Wanneer het asbesthoudend afval wordt vervoerd, zijn de Wet Vervoer Gevaarlijke Stoffen en het Reglement vervoer over land van gevaarlijke stoffen van toepassing.

4. Handhaving

Op grond van artikel 100, eerste lid, onder b, van de Woningwet draagt de gemeente zorg voor het binnen de gemeente uitoefenen van toezicht op de naleving van de bij of krachtens deze wet gegeven voorschriften. Daaronder valt ook het toezicht op de naleving door de houder van een sloopvergunning en van de voorschriften die deel uitmaken van die vergunning, maar ook het toezicht op rechtstreeks werkende voorschriften ten aanzien van werkzaamheden aan bouwwerken waarvoor het vereiste van sloopvergunning niet geldt.

Aangezien de voorschriften van paragraaf 1 op zowel de Wet milieugevaarlijke stoffen als de Woningwet zijn gebaseerd en die van paragraaf 2 op alleen de Woningwet, is een gemeente als eerste verantwoordelijk voor het toezicht op de naleving van dit besluit door zowel de uitvoerder als de opdrachtgever, de houder van de sloopvergunning.

De Inspectie Milieuhygiëne ziet toe op de naleving van dit besluit door bedrijven die zowel in als buiten bouwwerken asbestverwijderingswerkzaamheden verrichten, alsmede op de naleving van dit besluit door opdrachtgevers van die werkzaamhe-

den, met uitzondering van de voorschriften in artikel 7. Deze laatste voorschriften zijn namelijk uitsluitend op de Woningwet gebaseerd. Voorts is de Inspectie Milieuhygiëne belast met het toezicht op de naleving van dit besluit door certificatie-instellingen. Het gaat hierbij met name om de voorschriften die gelden voor de aanwijzing door de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu-beheer als zodanige instelling.

Het bevoegd gezag dat een milieuvergunning verleent, houdt op grond van artikel 64, tweede lid, van de Wet milieugevaarlijke stoffen juncto artikel 18.2 van de Wet milieubeheer toezicht op de naleving van de voorschriften van het onderhavige besluit binnen inrichtingen, voorzover deze voorschriften zijn gebaseerd op de Wet milieugevaarlijke stoffen.

De Arbeidsinspectie is, wat bedrijven die asbest verwijderen betreft, belast met het toezicht op de naleving van de voorschriften voor het slopen en verwijderen van asbest van het Arbeidsomstandighedenbesluit. Een bedrijf dat asbest-sloopwerkzaamheden uitvoert, is op grond van dit besluit verplicht deze werkzaamheden vooraf aan de desbetreffende regionale Arbeidsinspectie te melden. De Arbeidsinspectie heeft hierdoor een overzicht van alle, in het kader van bedrijf of beroep uit te voeren asbest-sloopwerkzaamheden en kan op die wijze gericht controle uitoefenen.

Op grond van het Besluit aanwijzing toezichthoudende ambtenaren milieuwetgeving, dat gebaseerd is op de Wet milieugevaarlijke stoffen, is de Arbeidsinspectie tevens bevoegd toe te zien op de naleving van de voorschriften van het onderhavige besluit door bedrijven die asbest verwijderen. Indien de Arbeidsinspectie tijdens het toezicht op de naleving van de voorschriften voor het slopen en verwijderen van asbest van het Arbeidsomstandighedenbesluit een overtreding van het onderhavige besluit constateert, kan zij deze overtreding, afhankelijk van de aard daarvan, melden aan de desbetreffende gemeente, indien die overtreding betrekking heeft op een handeling, waarbij asbest in het geding is, met betrekking tot een bouwwerk, en aan de desbetreffende inspecteur van de volksgezondheid belast met het toezicht op de hygiëne van het milieu.

De maatregelen die moeten worden genomen op grond van de artikelen 3 tot en met 7 van het onderhavige besluit, kunnen worden opgenomen in het werkplan dat op grond van het Arbeidsomstandighedenbesluit door het uitvoerend bedrijf moet worden opgesteld.

De politie is eveneens bevoegd tot het houden van toezicht op de naleving van de voorschriften van het onderhavige besluit.

De Inspectie Volkshuisvesting houdt toezicht op het in overeenstemming brengen van de gemeentelijke bouwverordeningen met de voorschriften van het onderhavige besluit, voorzover die voorschriften betrekking hebben op bouwwerken en op de wijze waarop gemeenten uitvoering geven aan die voorschriften. Dit toezicht vindt zowel structureel (via een inspectieprogramma) als incidenteel (op basis van signalen) plaats.

De Raad voor Accreditatie houdt toezicht op de door hem geaccrediteerde certificatie-instellingen op het gebied van het inventariseren en het verwijderen van asbest. Overeenkomstig de reglementen van de Raad voor Accreditatie kan een door hem verleende accreditatie, indien de instelling zich niet houdt aan de daaraan ten grondslag liggende reglementen, worden opgeschort of ingetrokken.

De certificatie-instellingen controleren de naleving door erkende bedrijven van de (wettelijke en niet-wettelijke) bepalingen, die hoofdzakelijk zijn vastgelegd in de nationale beoordelingsrichtlijn die aan het betreffende certificaat ten grondslag ligt.

Afspraken over taakverdeling, samenwerking en strategie bij de handhaving van het Asbest-verwijderingsbesluit zijn vastgelegd in de 'Uitvoerings- en handavingsbundel Asbest-verwijderingsbesluit' die medio 1996 is uitgebracht. Hierin staan tevens afspraken tussen de betrokken handhavende instanties over het doormelden van overtredingen aan elkaar. Deze publicatie zal aan de hand van de ontwikkelingen op het gebied van de wet- en regelgeving voor asbest, waaronder begrepen het onderhavige besluit en de daarop gebaseerde ministeriële regelingen, worden herzien. Te gelegener tijd zal deze herziene publicatie zijn te bestellen bij het Distributiecentrum VROM.

Omdat de artikelen 2 tot en met 6

van het onderhavige besluit mede zijn gebaseerd op artikel 120 van de Woningwet, dat de grondslag biedt voor de omzetting naar nationaal recht van onder meer EG-richtlijnen die samenhangen met onderwerpen die bij of krachtens de Woningwet zijn geregeld, is overtreding van die artikelen ingevolge artikel 110, tweede lid, van de Woningwet aangemerkt als een economisch delict in de zin van de Wet op de economische delicten. Overtreding van die artikelen is ingevolge de Wet milieugevaarlijke stoffen ook aangemerkt als een economisch delict in de zin van de Wet op de economische delicten. In verband hiermee is overtreding van de in de artikelen 2 tot en met 6 van het onderhavige besluit ingevolge artikel 110, tweede lid, van de Woningwet nadrukkelijk aangemerkt als een strafbaar feit. De wet op de economische delicten kent echter aan overtreding van een krachtens artikel 120 van de Woningwet gegeven voorschrift een lichtere strafsancie toe dan aan overtreding van een voorschrift dat is gegeven krachtens artikel 24 van de Wet milieugevaarlijke stoffen. Teneinde dat verschil in strafsancie weg te nemen, wordt bezien of een voorstel van wet tot wijziging van de Wet op de economische delicten in procedure zal worden gebracht. Die wijziging zal dan moeten voorzien in een gelijkstelling van de strafsancie, verbonden aan overtreding van een krachtens artikel 120 van de Woningwet gegeven voorschrift aan die van overtreding van een krachtens artikel 24 van de Wet milieugevaarlijke stoffen gegeven voorschrift. Met andere woorden, de zwaarste strafsancie zou voor alle situaties moeten gaan gelden.

Overtreding van de voorschriften van artikel 7 van het onderhavige besluit is aangemerkt als een strafbaar feit als bedoeld in artikel 110, eerste lid, van de Woningwet. Reden hiervoor is dat de voorschriften van dit artikel van administratieve aard zijn en overtreding van de daarmee samenhangende voorschriften van de gemeentelijke bouwverordening ook als zodanig strafbaar feit zijn aangemerkt. Die voorschriften richten zich tot de burger in het algemeen en niet specifiek tot een bedrijf of een persoon die beroepsmatig een sloopvergunning aanvraagt.

5. Lasten voor het bedrijfsleven

Het onderhavige besluit heeft effecten op bedrijven die eigenaar zijn van een bouwwerk, apparaat, transportmiddel, constructie, installatie, product, materiaal, puin, puingranulaat, bodem en grond, waarin asbest voorkomt of kan voorkomen. Deze bedrijven zijn immers volgens het onderhavige besluit in principe verplicht om bij het verrichten van handelingen met betrekking tot hun eigendom, zoals het uitvoeren van sloopwerkzaamheden of van daarmee vergelijkbare activiteiten, een asbestinventarisatie te laten uitvoeren door een erkend asbestinventarisatiebedrijf.

Voorts zijn deze bedrijven verplicht het verwijderen van asbest op te dragen aan een erkend asbestverwijderingsbedrijf.

Alle hierboven genoemde categorieën bedrijven moeten derhalve kosten maken. Deze kosten zijn voor het merendeel van deze categorieën bedrijven niet nieuw, omdat die kosten ook al op grond van het Asbestverwijderingsbesluit moeten worden gemaakt. Dit gold niet voor bedrijven die voornemens zijn grond af te graven of te verzetten dan wel voornemens zijn bouw- of sloopafval, puin of puingranulaat in te zamelen, op te slaan, te sorteren of te be- of verwerken. De hoogte van deze kosten is onder meer afhankelijk van de aard en omvang van het aanwezige asbest, die sterk per situatie kan verschillen. De kosten van de verwijdering van asbest in Nederland zal de komende decennia zo'n miljard gulden per jaar bedragen en de kosten van inventarisatie van asbest voorafgaand daaraan zo'n honderd miljoen gulden per jaar. De hoogte van deze kosten moet worden bezien in het licht van het feit dat in Nederland jaarlijks ongeveer zeven honderd mensen overlijden als gevolg van de, meestal beroepsmatige, blootstelling aan asbest in het verleden (Schatting van asbestgerelateerde ziekten in de periode 1996-2030 door beroepsmatige blootstelling in het verleden, maart 1997, ISBN 90 52 50 370 2).

Verder heeft het onderhavige besluit ook effecten op bedrijven die asbest inventariseren, verwijderen en afvoeren, alsmede op certificatie-instellingen, die asbestinventarisatie- en -verwijderingsbedrijven certificeren. In het kader van de uitvoering van het Asbest-verwijderingsbesluit

zijn er in ons land ruim zestig deskundige asbestinventarisatiebedrijven, ruim vier honderd deskundige asbestverwijderingsbedrijven en negen certificatie-instellingen op het terrein van asbestinventarisatie en asbestverwijdering. Het ligt in de rede dat deze bedrijven ook in aanmerking zullen komen om als erkend asbestinventarisatie- of asbestverwijderingsbedrijf als bedoeld in het onderhavige besluit te worden aangewezen. De beoordeling of zij als zodanig worden aangemerkt, zal in verhouding tot de reeds op grond van het Asbestverwijderingsbesluit gedane beoordeling geringe meerkosten met zich brengen. Ook ligt het in de rede dat de negen certificatie-instellingen in aanmerking willen komen voor aanwijzing door de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer. De kosten, verbonden aan die aanwijzing zullen evenzo gering zijn, omdat de eisen, waar die instellingen aan moeten voldoen, in beginsel overeenkomen met de eisen die gelden voor het door de Raad voor Accreditatie accrediteren van die instellingen.

De kosten die deze bedrijven maken, zullen op opdrachtgevers voor het inventariseren, verwijderen of afvoeren van asbest of asbestbevatend afval, worden verhaald. De certificatie-instellingen zullen de door hen te maken kosten omslaan naar die bedrijven die zich bij hen aanmelden om als erkend asbestinventarisatie- of asbestverwijderingsbedrijf te worden aangemerkt.

De effecten van het onderhavige besluit moeten wel worden bezien in het licht van het feit dat het besluit het Asbest-verwijderingsbesluit vervangt. De meeste voorschriften van het onderhavige besluit zijn reeds sinds 1993 van kracht. Ten slotte zij vermeld dat de eerder genoemde lasten voor het bedrijfsleven niet alleen het gevolg zijn van het onderhavige besluit, maar ook van de voorschriften van het Arbeidsomstandighedenbesluit, die betrekking hebben op het slopen en verwijderen van asbest. Ook de lasten die met deze laatste eisen zijn gemoeid, zijn dan ook geen nieuwe lasten.

De omstandigheid dat, in vergelijking tot het Asbest-verwijderingsbesluit, geen melding meer behoeft te worden gedaan van een voornemen tot het verwijderen van asbest bete-

kent een vermindering van administratieve lasten.

II. Artikelsgewijs

Artikel 1

De begripsbepaling van asbest is overgenomen uit Richtlijn nr. 87/217/EEG. Zij sluit aan bij het Arbeidsomstandighedenbesluit.

Het achter de stoffen aangegeven Cas-nummer is het nummer waaronder de stof in het register van de Chemical Abstracts Service is opgenomen (Cas). De Cas, onderdeel van American Chemical Society, is gevestigd te Columbus, Ohio, VS.

Alleen die instellingen die door de Raad voor Accreditatie zijn geaccrediteerd op het terrein van asbestverwijdering of -inventarisatie, en die bovendien aan bij ministeriële regeling te stellen eisen voldoen, komen in aanmerking voor aanwijzing door de Minister. Aangewezen instellingen zullen bevoegd zijn om bedrijven te certificeren die als 'een door de Minister erkend bedrijf' asbestverwijderings- of asbestinventarisatieactiviteiten als bedoeld in het onderhavige besluit, verrichten. Niet aangewezen instellingen kunnen op zichzelf wel asbestverwijderings- of asbestinventarisatiebedrijven certificeren, maar die bedrijven zullen niet bevoegd zijn de in het onderhavige besluit genoemde verwijderings- of inventarisatiewerkzaamheden te verrichten die uitsluitend zijn voorbehouden aan een erkend bedrijf.

Ten aanzien van het begrip 'slopen' geldt de in artikel 1 van de Woningwet gegeven definitie. De in dat artikel gegeven definities zijn ook van toepassing op krachtens die wet gegeven voorschriften. Onder 'slopen' wordt volstaan: het geheel of gedeeltelijk afbreken.

Onder het verwijderen van asbest wordt niet alleen verstaan het weg nemen van asbest dat aard- en nagelvast verbonden is met een bouwwerk, apparaat, transportmiddel, constructie, installatie, product of materiaal, maar ook het wegnemen van asbest dat niet aard- en nagelvast daarmee verbonden is. Zo vallen het opruimen van asbest na een incident waarbij asbest is vrijgekomen, het verwijderen van zwerfasbest, het verwijderen van asbestbevattend stof en het reinigen van asbestbevattende grond, puin en

puingranulaat onder het begrip 'verwijderen van asbest'.

Artikel 2

Een certificatie-instelling die in het kader van dit besluit in aanmerking wil komen om door de Minister te worden aangewezen, zal niet alleen geaccrediteerd moeten zijn door de Raad voor Accreditatie, maar zal volgens het eerste lid ook aan bij ministeriële regeling te stellen eisen moeten voldoen. Alleen een certificatie-instelling die ook aan die eisen voldoet, zal door de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer worden aangewezen. Door die aanwijzing krijgt de certificatie-instelling de status van zelfstandig bestuursorgaan.

In die regeling zullen ook voorschriften worden gegeven omtrent de intrekking van een aanwijzing. Te denken valt aan de omstandigheid dat een aangewezen certificatie-instelling aan bedrijven toestemming verleent het door de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer aangewezen merkteken te voeren, terwijl die bedrijven niet voldoen aan voor hen geldende voorschriften. Verder valt te denken aan het niet voldoen aan de voorschriften die voor de aanwijzing van de certificatie-instelling gelden.

Indien een aanwijzing van een certificatie-instelling door de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer wordt ingetrokken, zijn de bedrijven waaraan door die instelling de bevoegdheid is verleend om het door die minister aangewezen merkteken te voeren, niet langer aan te merken als een erkend asbestinventarisatie- of asbestverwijderingsbedrijf in de zin van het onderhavige besluit. Dit betekent dat deze bedrijven, indien zij de status van 'erkend' bedrijf willen behouden, zich opnieuw moeten aanmelden, maar dan bij een andere certificatie-instelling, die nog wel door de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer is aangewezen. In de ministeriële regeling, waarin nader voorschriften omtrent de aanwijzing van een certificatie-instelling zijn gegeven, zijn voorschriften gegeven op basis waarvan deze bedrijven in staat zijn te kunnen blijven functioneren totdat duidelijk is of de andere certificatie-instelling aan hen de

bevoegdheid toekent om het door de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer aangewezen merkteken te voeren.

Blijkens het tweede en het derde lid moet een aangewezen certificatie-instelling, voordat zij aan een asbestinventarisatie- of asbestverwijderingsbedrijf de bevoegdheid verstrekt om een door de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer aangewezen merkteken te voeren, hebben vastgesteld dat het bedrijf voldoet aan de eisen ter zake van asbestinventarisatie respectievelijk asbestverwijdering, die bij ministeriële regeling zijn vastgelegd. Uitgangspunt voor die eisen zijn de nationale beoordelingsrichtlijnen voor asbestinventarisatie respectievelijk asbestverwijdering. Om te kunnen vaststellen dat een bedrijf aan deze eisen voldoet, zal, zoals ook onder het regime van het Asbest-verwijderingsbesluit al het geval was, een toelatingsonderzoek worden verricht door de certificatie-instelling. Dit onderzoek bestaat uit de volgende stappen:

1. beoordeling van de kwaliteitsdocumentatie;
2. voorinspectie op hoofdlijnen op de locatie waar het bedrijf gevestigd is;
3. inspectie op de locatie waar het bedrijf gevestigd is;
4. beoordeling op twee projectlocaties, waar asbestverwijdering respectievelijk asbestinventarisatie plaatsvindt.

Teneinde op twee projectlocaties te kunnen toetsen of een bedrijf dat het door de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer aangewezen merkteken wil voeren, voldoet aan de eisen ter zake van asbestinventarisatie of asbestverwijdering, is bij ministeriële regeling voorzien in een regeling dat van het vereiste dat die werkzaamheden ingevolge dit besluit door een erkend bedrijf dienen te geschieden, mag worden afgeweken. Die afwijking geldt alleen voor de duur van die toets en uitsluitend voor de projectlocaties waar de beoordeling door de certificatie-instelling plaatsvindt. In zo'n geval zal onder meer aan de volgende voorwaarden moeten zijn voldaan:

1. het bedrijf heeft bij een aangewezen certificatie-instelling een schriftelijke aanvraag ingediend voor de verwerving van de bevoegdheid om het

door de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu-beheer aangewezen merkteken voor het inventariseren of het verwijderen van asbest te voeren, en

2. het bedrijf voldoet theoretisch aan de eisen ter zake van asbestinventarisatie of asbestverwijdering, zoals die bij ministeriële regeling zijn gesteld. Het bedrijf voldoet theoretisch aan deze eisen, indien de eerste drie van de hiervoor genoemde vier stappen van het toelatingsonderzoek hebben plaatsgevonden en de certificatie-instelling die het toelatingsonderzoek uitvoert, tot het oordeel is gekomen dat het resultaat van de eerste drie stappen van het toelatingsonderzoek voldoende is.

In de krachtens het derde lid gegeven ministeriële regeling is voorzien in een regeling van gelijkwaardigheid voor buitenlandse bedrijven die zich bezighouden met het inventariseren of verwijderen van asbest. Deze regeling is met name van belang in verband met het uit het Europees Verdrag voortvloeiende vrije verkeer van goederen en diensten.

De vigerende nationale beoordelingsrichtlijn asbestinventarisatie bevat voorschriften voor de wijze waarop een asbestinventarisatie moet worden uitgevoerd. Deze beoordelingsrichtlijn is echter met name gericht op asbestinventarisaties in bouwwerken en daarmee vergelijkbare situaties. De systematiek volgens welke een asbestinventarisatie in bijvoorbeeld wegen, puin, puingruulaat, bodem of grond wordt uitgevoerd, wordt onvoldoende door deze beoordelingsrichtlijn gewaarborgd. Het vierde lid beoogt te voorkomen dat een certificatie-instelling een asbestinventarisatiebedrijf toestemming verleent voor het uitvoeren van een asbestinventarisatie in situaties waarin de vigerende nationale beoordelingsrichtlijn asbestinventarisatie onvoldoende waarborg geeft. Op grond van artikel 3, derde lid, zijn bij ministeriële regeling voorschriften gegeven met betrekking tot de uitvoering van een asbestinventarisatie in genoemde situaties.

Het vijfde lid geeft aan een certificatie-instelling de bevoegdheid om een eenmaal verleende toestemming om het door de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer aangewe-

zen merkteken te voeren, op te schorten of in te trekken indien het bedrijf dat die toestemming verkreeg, zich niet houdt aan de eisen die voor hem bij ministeriële regeling zijn gesteld.

Het zesde lid biedt de mogelijkheid om bij ministeriële regeling nadere eisen te stellen met betrekking tot het gebruikmaken van de aan een certificatie-instellingen toegekende bevoegdheid om de verleende toestemming voor het voeren van een door de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer aangewezen merkteken op te schorten of in te trekken.

Artikel 3

Op grond van het eerste lid zal, voorafgaande aan bij ministeriële regeling genoemde handelingen eerst een asbestinventarisatie moeten hebben plaatsgehad door in beginsel een erkend asbestinventarisatiebedrijf.

Tot de handelingen waarbij het verwijderen van asbest in het geding kan zijn, behoren in elk geval het sec verwijderen van asbest, het slopen, vernieuwen of veranderen van een werk of een bouwwerk, het uit elkaar nemen van een product, materiaal of samenstel van materialen, het afgraven of het verzetten van grond en het inzamelen, opslaan, sorteren, be- en verwerken van bouw- en sloopafval, puin of puingruulaat.

Ten aanzien van die handelingen kunnen bij ministeriële regeling nadere voorschriften worden gegeven die de reikwijdte van de verplichting van asbestinventarisatie beperken. Hierbij valt onder meer te denken aan het voorschrift dat het slopen, vernieuwen of veranderen van een bouwwerk geen betrekking heeft op bepaalde vergunningsvrije bouwwerken als bedoeld in artikel 43, eerste lid, van de Woningwet, zoals bijvoorbeeld het plaatsen van een antenne en het plaatsen van een erf- of terreinafscheiding. Verder kan worden gedacht aan het nader voorschrift dat het afgraven of verzetten van grond geen betrekking heeft op een hoeveelheid kleiner of gelijk aan vijftig kubieke meter, in welk geval ook in het kader van de Wet bodembescherming geen onderzoek behoeft plaats te hebben.

Onder werk wordt in dit verband onder meer verstaan een werk waarvoor een aanlegvergunning als bedoeld in de Wet op de Ruimtelijke

Ordening is vereist. Te denken valt aan het aanleggen van een weg of een kanaal.

Onder het vernieuwen of veranderen van een bouwwerk kan onder meer worden verstaan het verrichten van onderhoudswerkzaamheden, zoals verven, het aanbrengen van verbeteringen, zoals aanpassingen aan eisen des tijds, waaronder het vernieuwen van de keuken- toilet- en badinrichting, en het vergroten van een bouwwerk, zoals uitbreiding met een bouwlaag of een serre.

Het is uit het oogpunt van volksgezondheid en milieu van belang dat eerst wordt vastgesteld of, waar, hoeveel en welke soort asbest kan worden aangetroffen. Zou die inventarisatie niet eerst plaatshebben, dan is het risico van blootstelling van de mens (i.c. degene die de desbetreffende handeling verricht) en milieu aan asbestvezels niet uitgesloten. Teneinde de asbestinventarisatie zo zorgvuldig mogelijk te laten plaatshebben, moet die inventarisatie in beginsel worden gedaan door een erkend asbestinventarisatiebedrijf. Dat bedrijf zal het resultaat van de inventarisatie moeten vastleggen in een rapport. Dat rapport is met name van belang voor het bedrijf of degene die uiteindelijk de desbetreffende handeling gaat verrichten. De werkzaamheden zullen op dat rapport moeten zijn afgestemd.

Ten aanzien van de wijze waarop de asbestinventarisatie moet plaatshebben, alsmede ten aanzien van de inrichting van het asbestinventarisatierapport zijn bij ministeriële regeling nadere eisen gesteld. Deze eisen zijn met name gericht op uniformiteit in de wijze van inventariseren en de wijze van verslaglegging in het rapport.

Niet in alle situaties is het inventariseren van asbest vooraf noodzakelijk. Zo zullen bijvoorbeeld in het kader van sloop-, vernieuwings- of veranderingsspecifieke werkzaamheden worden verricht, zoals het vervangen van cv-ketels e.d., waarbij vooraf al bekend is of en waar asbest in het geding is, dan wel dat die werkzaamheden door gespecialiseerde bedrijven worden verricht.

In verband hiermee is in het derde lid de mogelijkheid geboden om bij ministeriële regeling gevallen aan te geven waarin er geen asbestinventarisatie door een erkend asbestinventarisatiebedrijf behoeft plaats te hebben.

Bij zo'n geval kan worden bepaald wat er dan wel moet gebeuren.

Voorts is in het derde lid de mogelijkheid geboden de asbestinventarisatie te laten uitvoeren door een ander dan een erkend asbestinventarisatiebedrijf. Daarbij kan onder meer worden gedacht aan inventarisatie van asbest in wegen, puin, puingranulaat, bodem en grond. De eisen die aan een asbestinventarisatie in die situaties zijn gesteld, zijn zoveel mogelijk afgestemd op de eisen die gelden voor onder andere bodemonderzoek.

Artikel 4

Het eerste lid geeft aan dat het in het algemeen verboden is om asbest te (laten) verwijderen door een niet-erkend asbestverwijderingsbedrijf. De inschakeling van een erkend asbestverwijderingsbedrijf is noodzakelijk, omdat bij het verwijderen van asbest in de regel grote risico's voor mens en milieu ontstaan als gevolg van het vrijkomen van asbestvezels die kunnen worden ingeademd dan wel in het milieu terecht komen en nadien door bijvoorbeeld verwaaiing alsnog kunnen worden ingeademd.

Niet alle asbestverwijderingswerkzaamheden behoeven door een erkend asbestverwijderingsbedrijf te worden verricht. Die werkzaamheden zijn bij ministeriële regeling opgesomd. Deze opsomming is in hoofdzaak ontleend aan de in het Asbest-verwijderingsbesluit genoemde gevallen. Het gaat hierbij met name om verwijderingswerkzaamheden die een relatief beheersbaar risico voor mens en milieu meebrengen en die een routinematig karakter hebben. Op deze werkzaamheden is de verplichting op grond van het Arbeidsomstandighedenbesluit, inhoudende dat bij sloop (verwijdering) van asbest een deskundig toezichthouder asbestsloop (DTA) aanwezig dient te zijn, eveneens niet van toepassing. Te denken valt aan onder meer de verwijdering van bepaalde materialen uit bouwwerken door particulieren en het uit elkaar nemen van bepaalde objecten (gas- en waterleidingbuizen, pakkin- gen en rem- en frictiematerialen, voorzover geen onderdeel van een bouwwerk). Bij die werkzaamheden kunnen desalniettemin voorschriften worden gegeven die ten minste in acht moeten worden genomen bij het verwijderen van het asbest in die gevallen.

Teneinde blootstelling aan asbest bij het verwijderen van asbest zoveel mogelijk te voorkomen, is de eigenaar of degene die uit anderen hoofde bevoegd is, volgens het derde lid verplicht een afschrift van het asbestinventarisatierapport te geven aan het erkende asbestverwijderingsbedrijf dat de verwijderingswerkzaamheden gaat uitvoeren. Dit geldt ook voor het geval de verwijderingswerkzaamheden niet door een erkend asbestverwijderingsbedrijf behoeven plaats te hebben. In dat geval zal een afschrift van het asbestinventarisatierapport aan degene die de verwijderingswerkzaamheden gaat uitvoeren, moeten worden verstrekt.

Het vierde lid voorziet erin dat, wanneer de asbestverwijderingswerkzaamheden plaatshebben in het kader van sloop, vernieuwing of verandering van bijvoorbeeld een bouwwerk of een schip, ook een afschrift van het asbestinventarisatierapport moet worden gegeven aan de sloper, die niet altijd de verwijderaar van het asbest is. Hij kan de sloopwerkzaamheden dan zodanig inrichten dat de verwijdering van asbest op het daarvoor meest geschikte moment kan plaatshebben door een erkend asbestverwijderingsbedrijf. Bovendien kan hij aan de hand van het rapport voorkomen dat onbewust risico's worden gelopen.

De voorschriften van het derde en vierde lid zijn niet van toepassing in de gevallen waarin op grond van artikel 3, derde lid, bij ministeriële regeling is bepaald dat geen asbestinventarisatie behoeft plaats te hebben.

Artikel 5

Teneinde een zo optimaal mogelijk gebruik te maken van de gegevens omtrent asbest uit het asbestinventarisatierapport, is in het eerste lid bepaald dat niet met een voorgenomen handeling als bedoeld in artikel 3, eerste lid, mag worden begonnen als degene die die handeling verricht niet beschikt over het asbestinventarisatierapport.

Ingevolge artikel 3, derde lid, kunnen gevallen worden aangegeven waarin een asbestinventarisatie niet is vereist. In die gevallen mag volgens het tweede lid met een voorgenomen handeling als bedoeld in artikel 3, eerste lid, wel worden begonnen als degene die die handeling verricht niet beschikt over het asbestinventarisatie-

rapport. In een geval dat geen asbestinventarisatierapport behoeft te worden opgesteld, omdat er bijvoorbeeld al eerder zo'n rapport is opgesteld, kan bij ministeriële regeling evenwel zijn bepaald dat in zo'n geval het eerder opgestelde rapport in afschrift aan degene die de voorgenomen handeling verricht, wordt verstrekt.

Het derde lid beoogt te voorkomen dat asbest in bijvoorbeeld een bouwwerk of een schip in het kader van het slopen, vernieuwen of veranderen van dat bouwwerk of dat schip vermengd wordt met ander sloop- of bouwafval. Asbest zal dus selectief van ander materiaal moeten worden verwijderd.

Op grond van dit lid is bij ministeriële regeling bepaald dat het bijvoorbeeld is toegestaan een deel van een bouwwerk, waar het asbest reeds uit is verwijderd, te slopen, terwijl in een ander deel van het bouwwerk nog asbest wordt verwijderd, zolang die sloopwerkzaamheden geen nadelige gevolgen voor de asbestverwijderingswerkzaamheden hebben.

De verwijdering van asbest dient volgens het vierde lid met behulp van de beste bestaande technieken plaats te hebben om verontreiniging van het milieu met asbest te voorkomen. Aangezien dit voorschrift algemeen is gesteld, geldt dit niet alleen voor een erkend asbestverwijderingsbedrijf, maar in beginsel voor iedereen die asbest verwijdert.

Het vijfde lid biedt de mogelijkheid om ten aanzien van de beste bestaande technieken nadere voorschriften te geven. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om de voorschriften die ter zake zijn neergelegd in de vigerende nationale beoordelingsrichtlijn voor het verwijderen van asbest.

Er kunnen zich situaties voordoen waarin het niet redelijk is te verlangen dat de beste bestaande technieken worden toegepast bij het verwijderen van asbest om verontreiniging van het milieu met asbest te voorkomen. In die gevallen kan soms worden volstaan met minder vergaande technieken zonder dat het milieu behoeft te worden verontreinigd met asbest.

Bij ministeriële regeling kunnen die gevallen worden aangegeven. In dat geval zullen daarbij voorschriften worden gegeven die in zo'n geval ten minste in acht moeten worden genomen om verontreiniging van het milieu met asbest te voorkomen.

Artikel 6

De voorschriften van dit artikel zijn gericht op het waarborgen van een zorgvuldige behandeling, verpakking, tussenopslag en afvoer van het asbestbevattende afval. De voorschriften zijn niet alleen van toepassing op de plaats waar de asbestverwijderingswerkzaamheden plaatsvinden, maar ook op de plaats waar het asbestbevattende afval tijdelijk wordt opgeslagen met het oog op de afvoer ervan naar een stortplaats of een verwerkingsinrichting. Te denken valt aan eigen terreinen van erkende asbestverwijderingsbedrijven en gemeentelijke milieudepots.

Onder het in het eerste lid bedoelde bewerken van asbest wordt verstaan het door middel van zagen, hakken, snijden of breken of door middel van een daarmee gelijk te stellen handeling verkleinen, alsmede het sorteren van verwijderd asbest of met asbest verontreinigd afval. Omdat bij het bewerken van asbest op welke wijze dan ook het risico groot is dat asbestvezels vrijkomen en derhalve zowel de mens als het milieu aan asbestvezels wordt blootgesteld, is in het eerste lid bepaald dat verwijderd asbest niet mag worden bewerkt. Bewerking van verwijderd asbest is soms handig om het op de voorgeschreven wijze te verpakken of op te slaan, maar is vanwege de risico's die bij dat bewerken worden gelopen, toch verboden. Het sorteren van met asbest verontreinigd afval is eveneens verboden, omdat daarbij, wanneer dit niet op een zorgvuldige wijze plaatsvindt, eveneens risico's kunnen optreden.

Er kunnen zich echter omstandigheden voordoen dat bewerking van verwijderd asbest noodzakelijk is. Voorts kunnen zich situaties voordoen waarin het sorteren van met asbest verontreinigd afval gewenst is en zodanig plaatsvindt dat de risico's daarvan beheersbaar zijn. Die gevallen kunnen volgens het tweede lid bij ministeriële regeling worden aangegeven.

Het voorschrift van het derde lid is een logisch gevolg op het voorschrift dat asbest selectief van ander, niet asbestbevattend materiaal moet worden verwijderd teneinde vermenging van dat andere materiaal met asbest te voorkomen. Verwijderd asbest en met asbest verwijderd afval moet dan ook direct worden verzameld in niet-luchtdoorlatend verpakkingsmateri-

aal. In de regel zal het om plastic zakken gaan van zodanige dikte en sterkte dat deze onder normale omstandigheden niet scheuren. Ander verpakkingsmateriaal die hetzelfde effect oplevert (tegenaan van verontreiniging van het milieu met asbest), mag ook worden toegepast.

Blijkens het vierde lid moet asbest of met asbest verontreinigd afval, dat in niet-luchtdoorlatend verpakkingsmateriaal is verpakt, vervolgens worden opgeslagen in een afgesloten container of in een afgesloten (gedeelte van een) gebouw. Dit is om te voorkomen dat het verpakte asbest of met asbest verontreinigde afval op eenvoudige wijze wordt verplaatst of het verpakkingsmateriaal op eenvoudige wijze kan worden beschadigd waardoor het milieu alsnog met asbest wordt verontreinigd. In feite gaat het hier om tijdelijke, gecontroleerde opslag van het asbest en met asbest verontreinigd afval alvorens het wordt afgevoerd naar een daartoe volgens de daarvoor geldende voorschriften bestemde stortplaats.

De container, het verpakkingsmateriaal of het andere niet-luchtdoorlatend middel, waarin verwijderd asbest of met asbest verontreinigd afval is opgeslagen of verpakt, moet volgens het vijfde lid zijn voorzien van krachtens de Warenwet voorgeschreven aanduidingen, waaruit blijkt dat zich in die container of dat verpakkingsmateriaal of dat middel asbest dan wel met asbest verontreinigd afval bevindt. Die aanduidingen zijn noodzakelijk om te voorkomen dat het asbest of het met asbest verontreinigde afval alsnog, bijvoorbeeld op een stortplaats, met ander afval wordt vermengd. Het in dit lid onder b gestelde geeft aan dat verpakt of opgeslagen asbest of met asbest verontreinigd afval ook tijdens de afvoer ervan naar hetzij een tussenopslag hetzij de definitieve opslag zorgvuldig moet plaatshebben teneinde verontreiniging van het milieu met asbest te voorkomen.

In het zesde lid is expliciet aangegeven wie verantwoordelijk is voor de afvoer van opgeslagen asbest of van met asbest verontreinigd afval naar de daarvoor voorgeschreven stortplaats. Heeft de verwijdering plaatsgehad door een erkend asbestverwijderingsbedrijf, dan is dat bedrijf verantwoordelijk voor de afvoer van het verwijderde asbest en van het met

asbest verontreinigde afval. Heeft de verwijdering van het asbest plaatsgehad door een ander dan is die ander verantwoordelijk voor de afvoer. Verantwoordelijkheid betekent ook dat de aangewezen aansprakelijk is voor schade die ontstaat tijdens de afvoer van het asbest of van het met asbest verontreinigde afval totdat het op de definitieve bestemming is. De afvoer van verwijderd asbest of met asbest verontreinigd afval kan uiteraard wel aan een ander worden opgedragen. Ook in dat geval blijft het erkende asbestverwijderingsbedrijf of degene die de asbestverwijderingswerkzaamheden heeft uitgevoerd verantwoordelijk.

De afvoer van verwijderd asbest of van met asbest verontreinigd afval zal volgens bij ministeriële regeling gegeven voorschriften moeten plaatshebben. Die regeling bevat onder meer voorschriften omtrent de plaats waar dat asbest en dat met asbest verontreinigd afval naar toe moet worden afgevoerd.

Er kunnen zich situaties voordoen, waarin verpakking in niet-luchtdoorlatend verpakkingsmateriaal en opslag in een afgesloten container of in een (gedeelte van een) afgesloten gebouw onredelijk is. Bij ministeriële regeling kunnen die gevallen volgens het zevende lid worden benoemd en kunnen daarbij voorschriften worden gegeven omtrent de wijze waarop in zo'n geval gewaarborgd wordt dat de opslag van het asbest op voor de mens en het milieu verantwoorde wijze plaatsvindt.

Artikel 7

Dit artikel is alleen van toepassing op bouwwerken. Volgens de Modelbouwverordening 1992, uitgegeven door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, is een bouwwerk elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, die op de plaats van bestemming hetzij direct hetzij indirect met de grond verbonden is, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond. Er zijn vier criteria waaraan een bouwwerk moet voldoen:

1. het moet van enige omvang zijn;
2. het moet een constructie zijn;
3. het moet driedimensionaal zijn, en
4. het moet plaatsgebonden zijn.

Deze definitie is mede gebaseerd op jurisprudentie die met betrekking tot het begrip 'bouwwerk' is ontstaan.

Voorbeelden van bouwwerken zijn: woningen, kantoorgebouwen, fabrieksgebouwen, industriële installaties met een plaatsgebonden karakter, objecten op wielen met een plaatsgebonden karakter, stacaravans, woonwagens, lantaarnpalen, aanlegsteigers, schuren, stallen, midgetgolfbanen, viaducten, tunnels en grafmonumenten, Plaatsgebonden installaties in een bouwwerk, zoals verwarmingstoestellen en leidingen, behoren tot het bouwwerk.

Voorbeelden van gevallen waarin er geen sprake van een bouwwerk is, zijn: woonboten, schepen, stortplaatsten, wegen (behalve wanneer deze zich op of in een bouwwerk bevinden), treinen, auto's, vliegtuigen, bromfietsen, gas-, water- en rioolleidingbuizen die behoren tot een ondergronds leidingnet, niet plaatsgebonden verwarmingstoestellen, bloembakken, huishoudelijke apparaten, beschoeiing van oevers, bodem, grond, puin, puingranulaat, grondstoffen en producten.

Op grond van artikel 3, eerste lid, moet onder meer voordat er wordt gesloopt, eerst ten aanzien van het te slopen bouwwerk of het te slopen gedeelte daarvan een asbestinventarisatie worden verricht.

Wanneer uit die inventarisatie blijkt dan wel uit anderen hoofde bekend is dat zich in het te slopen bouwwerk of in het te slopen gedeelte daarvan asbest bevindt, moet voor het slopen van dat bouwwerk of dat gedeelte daarvan een sloopvergunning worden aangevraagd. Dit betekent dat, wanneer zich in een bouwwerk of in een gedeelte daarvan asbest bevindt, dat bouwwerk of dat gedeelte daarvan in beginsel niet zonder sloopvergunning van burgemeester en wethouders mag worden gesloopt. Dit laat onverlet mogelijke andere gronden op grond waarvan het bouwwerk of een gedeelte daarvan niet mag worden gesloopt.

Bij het vernieuwen of veranderen van een bouwwerk is er in de regel ook sprake van het gedeeltelijk afbreken ofwel slopen van dat bouwwerk. In het merendeel van die situaties zal er voor dat slopen, uitgaande van de Model-bouwverordening 1992, geen sloopvergunning nodig zijn, omdat de hoeveelheid sloopafval beperkt is. Het geheel of gedeeltelijk vernieuwen of veranderen van een bouwwerk is echter aangemerkt als een handeling

waar, voordat die ter hand wordt genomen, een asbestinventarisatie aan vooraf dient te gaan. Blijkt uit die inventarisatie dat in het te vernieuwen of te veranderen bouwwerk of in het te vernieuwen of te veranderen gedeelte daarvan asbest aanwezig is, dan zal voor dat bouwwerk of dat gedeelte toch een sloopvergunning moeten worden aangevraagd bij burgemeester en wethouders, ook al zou dat vernieuwen of veranderen zijn aan te merken als een vergunningsvrij bouwwerk als bedoeld in artikel 43, eerste lid, van de Woningwet.

Is dat vernieuwen of veranderen aan te merken als een meldingsplichtige bouwactiviteit als bedoeld in artikel 42, eerste lid, van de Woningwet, dan zal evenzo een sloopvergunning moeten worden aangevraagd.

Verlening van toestemming door burgemeester en wethouders tot het bouwen van een meldingsplichtig bouwwerk, zoals een aan- of uitbouw of een dakkapel, impliceert niet ook toestemming voor het slopen van het bouwwerk of het gedeelte daarvan, dat samenhangt met de vernieuwing of verandering. Een en ander geldt ook voor een bouwvergunningplichtige vernieuwing of verandering van een bouwwerk of een gedeelte daarvan.

Het tweede lid waarborgt dat in situaties waarin alleen asbest wordt verwijderd en derhalve geen andere sloopwerkzaamheden plaatsvinden, de sloopvergunning snel wordt verleend. Een snelle verlening van de sloopvergunning is in de praktijk in veel gevallen gewenst. De termijn van twee weken geldt vanaf de datum waarop de aanvrager van de sloopvergunning een aanvraag heeft ingediend die aan alle voorwaarden voldoet. Indien burgemeester en wethouders de sloopvergunning niet binnen die termijn verlenen, mag ingevolge de Algemene wet bestuursrecht worden aangenomen dat de vergunning is geweigerd. De woningwet voorziet immers niet in een fictieve verlening van de sloopvergunning bij overschrijding van de daarvoor in de gemeentelijke bouwverordening gestelde termijn, zoals in artikel 46 van die wet voor een bouwvergunning geldt. Het is burgemeester en wethouders niet toegestaan een zogenoemde speciale asbestsloopvergunning of een zogenoemde jaarsloopvergunning te verstrekken.

De vergunningsstelsels die de Woningwet kent, waaronder die voor het slopen, zijn gericht op individuele beschikkingen die betrekking hebben op één geval. Daarbij komt dat het verwijderen van asbest uit een bouwwerk een vorm van gedeeltelijk afbreken van een bouwwerk is. Onder 'slopen' wordt in artikel 1 van de Woningwet verstaan: het geheel of gedeeltelijk afbreken van een bouwwerk.

Niet voor alle sloopwerkzaamheden, waarbij asbest in het geding is, behoeft het vereiste van sloopvergunning te gelden. Die situaties kunnen bij ministeriële regeling worden aangegeven. Het ligt in de rede dat het hier met name gaat om die gevallen waarin het asbest niet behoeft te worden verwijderd door een erkend asbestverwijderingsbedrijf (artikel 4, tweede lid). Te denken valt hierbij aan routinematige asbestverwijderingswerkzaamheden met een beheersbaar risico, waarvoor ook het Asbestverwijderingsbesluit uitzonderingen kende van de plicht van het hebben van een sloopvergunning.

Bij de aanvraag om sloopvergunning moet volgens het vierde lid een afschrift van het in artikel 3, eerste lid bedoelde asbestinventarisatierapport worden overgelegd. Deze verplichting geldt ook bij het voornemen tot slopen van een bouwwerk of van een gedeelte daarvan, waarbij de aanvrager van de sloopvergunning van mening is dat er geen sprake is van sloop van asbest of dat reeds bekend is waar zich asbest in het bouwwerk bevindt.

Wordt zodanig rapport niet overgelegd, dan moeten burgemeester en wethouders de aanvrager van de sloopvergunning, overeenkomstig artikel 4:5, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht, in de gelegenheid stellen zijn aanvraag alsnog aan te vullen met een afschrift van dat rapport. Wordt dat afschrift niet alsnog binnen de door burgemeester en wethouders gestelde termijn verstrekt, dan ligt het in de rede dat zij de aanvraag, overeenkomstig artikel 4:5 van de Algemene wet bestuursrecht, niet in behandeling nemen en dat besluit ook bekendmaken aan de aanvrager.

Niet in alle gevallen is het overleggen van een asbestinventarisatierapport (dit is een door een erkend asbestinventarisatiebedrijf opgesteld

rapport met betrekking tot aard en omvang van het aanwezige asbest) noodzakelijk. Die gevallen kunnen, blijkens het vijfde lid, bij ministeriële regeling worden benoemd. Daarbij kan ook worden aangegeven wat in zo'n geval dan wel moet gebeuren. Te denken valt bijvoorbeeld aan de gevallen, waarbij asbest niet hoeft te worden verwijderd door een erkend asbestverwijderingsbedrijf (artikel 4, tweede lid).

Artikel 8

In artikel 110 van de Woningwet is aangegeven dat expliciet moet worden bepaald dat overtreding van een krachtens die wet gegeven voorschrift een strafbaar feit is. Daar is in het eerste en het tweede lid aan voldaan.

Nu de artikelen 2 tot en met 6 krachtens artikel 120 van de Woningwet zijn gegeven, geldt volgens artikel 110, tweede lid, van die wet, dat overtreding van de voorschriften van die artikelen is aan te merken als een economisch delict in de zin van de Wet op de economische delicten.

Omdat de artikelen 3 tot en met 6 zijn gebaseerd op zowel artikel 24 van de Wet milieugevaarlijke stoffen als artikel 120 van de Woningwet, is overtreding van die voorschriften, ook ten aanzien van bouwwerken, een economisch delict in de zin van de Wet op de economische delicten. Dit ligt ook in de rede, omdat overtreding van die artikelen, voorzover die overtreding geen betrekking heeft op een bouwwerk in de zin van de Woningwet, ingevolge de Wet milieugevaarlijke stoffen jo. de Wet milieubeheer evenzo is aangemerkt als een economisch delict in de zin van de Wet op de economische delicten.

In het tweede lid is daarentegen bepaald dat overtreding van artikel 7, eerste en vierde lid weliswaar een strafbaar feit is, zij het dat er in dat geval sprake is van een overtreding die wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste vier maanden of geldboete van de derde categorie. Overtreding van die voorschriften is dus geen economisch delict. Artikel 7 is namelijk gebaseerd op artikel 8, tweede lid, onderdelen d en h, jo. achtste lid, van de Woningwet en niet op artikel 120 van die wet.

Uitgaande van het feit dat overtreding van voorschriften van de bouwverordening, waaronder die met betrekking tot de sloopvergunning, is

aangemerkt als een strafbaar feit, zijnde een overtreding waarop hechtenis van ten hoogste vier maanden of geldboete van de derde categorie staat, ligt het in de rede dat overtreding van artikel 7, eerste en vierde lid, als zodanige overtreding wordt aangemerkt, te meer daar het hier gaat om overtreding van administratieve voorschriften en niet van inhoudelijke voorschriften. Het aanmerken van overtreding van deze administratieve voorschriften als een economisch delict is bovendien een te ver gaande strafsancie.

Bedacht dient te worden dat bij of krachtens de Woningwet gegeven voorschriften met betrekking tot het slopen en het geheel of gedeeltelijk vernieuwen of veranderen alleen betrekking hebben op bouwwerken. De artikelen 2 tot en met 6 van het onderhavige besluit hebben echter ook betrekking op handelingen anders dan met betrekking tot bouwwerken, waarbij asbest in het geding kan zijn.

Op die gevallen is de Woningwet dus niet van toepassing, maar wel de Wet milieugevaarlijke stoffen.

Ingevolge laatstgenoemde wet in verbinding met de Wet milieubeheer geldt dat overtreding van de voorschriften van de artikelen 2 tot en met 6 voor die gevallen evenzo een economisch delict is in de zin van de Wet op de economische delicten.

Een en ander betekent dat, zodra de Wet op de economische delicten is aangepast, in alle gevallen, waarbij asbest in het geding is, dus ook bij bouwwerken, er in het vervolg een gelijke strafmaat geldt.

Artikel 9

Door de intrekking van het Asbestverwijderingsbesluit ontvalt de grondslag aan de krachtens dat besluit gegeven voorschriften van de Publicatie Standaardvoorschriften en aanbevelingen voor het verwijderen van bepaalde asbestbevattende materialen door particulieren, de Regeling merkteken asbestonderzoek en de Regeling merkteken asbestverwijdering. Die voorschriften zijn dan ook vanaf de inwerkingtreding van het onderhavige besluit niet meer van toepassing. Dit laatste geldt ook voor de voorschriften van de gemeentelijke bouwverordening die zijn ontleend aan de bij of krachtens het Asbestverwijderingsbesluit gegeven voorschriften, waarmee de bouwverorde-

ningen in overeenstemming zijn gebracht.

Artikel 10

Volgens het eerste lid zal het tijdstip van inwerkingtreding van het onderhavige besluit bij koninklijk besluit worden vastgesteld. Dat tijdstip wordt beïnvloed door het moment waarop de krachtens dit besluit te geven ministeriële regelingen tot stand zijn gebracht en waarop de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu-beheer certificatie-instellingen overeenkomstig artikel 2, eerste lid, heeft aangewezen.

Het tweede lid geeft een overgangsregeling voor het nog enige tijd kunnen blijven functioneren van de bedrijven die op grond van het Asbest-verwijderingsbesluit als deskundig zijn aangemerkt.

Het derde lid geeft een overgangsregeling voor de afwikkeling van aanvragen om sloopvergunning en bezwaar- en beroepsprocedures ten aanzien van beslissingen op aanvragen om sloopvergunningen, die zijn ingediend respectievelijk ingesteld vóór de dag waarop het onderhavige besluit in werking is getreden.

Artikel 11

Teneinde het onderhavige besluit voldoende onderscheidend vermogen te geven ten opzichte van het Asbestverwijderingsbesluit is aan die citeertitel het jaartal 2001 toegevoegd. Er wordt van uitgegaan dat het geheel aan nieuwe voorschriften met betrekking tot het verwijderen van asbest in 2001 operationeel is.

*De Minister van Volkshuisvesting,
Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,*
...

*De Minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,*
...

*De Staatssecretaris van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,*
...